

FAGYAS
MÁRIA

És tudja-e kegyed, szíves olvasó, hogy tulajdonképpen kicsoda az az „M. Fagyas”, akinek az elmúlt pár év alatt már három regénye lett nemzetközi Best Seller, vezető kiadókkal, filmszerződésekkel — és akinek lábnymai nem félig, hanem egészen magyarok, mint néhai férjéé is? És hogy „The Devil's Lieutenant” c. izgalmas művének egész cselekménye igaz — elkendőzött nevű főszereplőkkel?

Széparcu, rokonszenves, meleg tekintetű nő fényképe a borítólap belsején: „M. Fagyas” — görög? lebanoni? D-vel már magyar név; „Fadgyas”-t ismerünk is itt a környéken. De ime egy egyszerű kis vizsgálat eredménye: nézzük a „Copyright” megjelölését — a belső címlapon — és nincs többé kétség. „Mrs. L. Bush-Fekete” ... Bus-Fekete Lászlónak, a nemzetközi sikerű regény- és színműírónak („Baba”, „Buzakalász”, „Mihályiné két lánya”, „Árvácska” stb.) özvegye. A kaliforniai Palm Springs-ben él; elvonultan, csöndben és szakadatlanul dolgozik történelmi alapra épített, kalandregény és detektív-história és „suspense story” kombinációjához hasonlítható, de jól formált és lélektanilag meggyőző jellemelekhez kapcsolt művein. „Elsőrangú, megragadó” (N.Y. Times)... „Az előzőeket is tulszárnyalja, mesteri” (Chicago Tribune)... „Élesen megrajzolt alakok, izgalmas meseszövé” (Publishers Weekly)... „Több műfajt egyesít, kiváló tehetséggel” (Book World)...

Sziklay Andor: Magyar lábnymok.
(amer. M. Világ, 1976 Jún. 20.)

A „Dance of the Assassins” a század elejére vissz a, az Obrenovicsok és Karagyorgyevicsok véres viaskodásaihoz a szerb trón körül, pontosabban pedig ahhoz az 1903 júniusi 24-órához, amelynek végén egy csoport tiszt bestiálisan lemészárolta a kelekótya Sándor királyt és polgári, sőt félvilági feleségét, Draga Masin-t. (A villa, amelyben a feldarabolt hullák fölött táncoltak az orgyilkosok, — innen a regény címe, — közel van Belgrád „Topcidersko Brdo” diplomáciai negyedében ahhoz a villához, amelyben az 50-es évek végén, mint a belgrádi USA- nagykövetség elsőtitkára, laktam; muzeumként látogatja a nép a volt királyi nyári villát.) Fagyas itt csaknem mindenkit eredeti néven emlit.

„The Devil’s Lieutenant” egy 1909-beli, a Monarchia hadseregében történt bűntény-sorozatrá épült; aki arról tud, felismeri az alakokban az igaziakat, a leplezett nevekben az eredetieket. Mader

vezérkari százados levélírás közben görcsöket kapott néhány rövidebb előbb bevett pilulától. „Ciánkáli...öngyilkosság...” jelentette a sajtó, míg ki nem derült, hogy postán kapott, „férfierő-pótló, csodálatos hatása” szer mintacsomagijából vett be a szerencsétlen tiszt — és több más vezérkari bajtársa is, szintén végzetes hatással. Bonyodalmas nyomozás vezetett végül Adolf Hofrichter főhadnagyhoz, az előléptetése céljából másokat a listáról ilyen módon elimináló tetteshez.

A „Fifth Woman” és a „Widowmaker”, filmváltozatokkal, már előzetesen nagy olvasótábort teremtett Máriának, aki azt írja, hogy „életrajzom esatolt vázlatában a legfontosabb dátum 1971 július 25: akkor vesztetem el Lacimat,^x aki orvostanilag sikeres, de végül végzetes operáción esett át az előző napokban. Hosszu, boldog házasság után nem volt

Bus-Fekete László'

könnyű megszoknom a magányt; máig sem sikerült, mert pótolhatatlan barátom és munkatársam volt ő. Az íráshoz fordultam...”

Elmondja, hogy Budapesten született; novellákat és verseket már a gimnázium után közölt tőle néhány lap s felfigyelt rá Bus-Fekete: „eljött hozzánk, elmagyarázta, hogy miért rosszak az írásaim — és elvett feleségül... A harmincas évek közepén a hollywoodi MGM szerződést küldött Lacinak egy szindarabra, így jöttünk át Amerikába. A 'Ladies and Gentlemen' című darab broadwayi bemutatójára készültünk, amikor kitört a háború. Itt maradtunk. Nem tudtam angolul — és ahhoz, hogy angolul írjak, a háború utánig nem. Akkor már amerikai polgárok voltunk. Később gyakran jártunk Európában, sőt hosszabb időszakokat töltöttünk Ausztriában, Spanyolországban, Svájcban, de végül mindig hazatértünk, ide Palm Springs-be, mondjuk két világrész közé — mert ez sem Amerika, sem Európa... Új regényemet Simon and Schuster fogja kiadni, magyar színek is lesznek benne... jólesik tudnom, hogy vannak olvasók, akik számára a magyar falu nem fura, exotikus világ, hanem régi, gyermekkori ismerős...”
